

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การพัฒนาความเข้มแข็งของสถานีบริการน้ำมันภายใต้การบริหารงาน
ของสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวกนกวรรณ มุลละ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ คุณหญิง ณ ลำปาง	กรรมการ
อาจารย์ ศรีณีย์ อารยะรังสฤษฎ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สุทธิสุภา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความเข้มแข็งของสถานีบริการน้ำมัน ภายใต้การบริหารงานของ
สหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การดำเนินงาน จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส
ข้อจำกัด และ แนวทางในการสร้างความเข้มแข็งในเชิงบริหาร ของสถานีบริการน้ำมันของ สหกรณ์การ
เกษตร จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือคณะกรรมการดำเนินงาน ผู้จัดการสหกรณ์ และพนักงาน
ที่เกี่ยวข้องกับสถานีบริการน้ำมันของสหกรณ์การเกษตรที่ดำเนินธุรกิจน้ำมัน ภายใต้เครื่องหมายการค้า
ของบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ การประชุม
สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และการวิเคราะห์องค์การ โดยใช้ SWOT Analysis

ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งสถานีบริการน้ำมันของสหกรณ์การเกษตร คือให้
สมาชิกมีโอกาสได้ใช้น้ำมันคุณภาพดี ราคาประหยัด เป็นการลดต้นทุนการผลิต และเป็นการเพิ่มธุรกิจ
ของสหกรณ์ให้หลากหลายมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันมีสหกรณ์หลายแห่งยังไม่ประสบผลสำเร็จ การ
ดำเนินงานได้กำไรน้อย บางสหกรณ์ประสบปัญหาขาดทุนมาโดยตลอด

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อสถานีบริการน้ำมัน พบว่า มีจุดอ่อน ในด้านการบริหารงานในรูปคณะกรรมการของสหกรณ์ มีความล่าช้าในการตัดสินใจ พนักงานขาดทักษะการทำงาน ขาดการส่งเสริมการตลาด และขาดแคลนเงินทุน จุดแข็งของสถานีบริการน้ำมันคือ คุณภาพน้ำมันเป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไป มีการเปิดรับสมาชิกสมทบ และสมาชิกสามารถซื้อน้ำมันด้วยเงินเชื่อได้

ส่วนปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสของสถานีบริการน้ำมัน คือ เงื่อนไขการดำรงตำแหน่งไม่เกิน 2 วาระของคณะกรรมการสหกรณ์ ตาม พรบ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกที่มีความสามารถเข้ามาบริหารสหกรณ์ และนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการพัฒนาชนบทมากขึ้น ทั้งโครงการกองทุนหมู่บ้าน โครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล มีส่วนทำให้เกิดการขยายการผลิตในด้านต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนข้อจำกัดที่มีผลต่อสถานีบริการน้ำมันคือ มีคู่แข่งทางการค้ามาก และมีการตัดราคาให้ต่ำกว่าสถานีบริการน้ำมันของสหกรณ์

แนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งในเชิงบริหารของสถานีบริการน้ำมันทำได้โดยกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา และวางแผนร่วมกันของคณะกรรมการดำเนินงาน ผู้จัดการสหกรณ์ และพนักงานที่เกี่ยวข้องกับสถานีบริการน้ำมัน สหกรณ์การเกษตรต่างๆ ที่ดำเนินธุรกิจสถานีบริการน้ำมัน ในด้านการบริหารจัดการ ด้านเงินทุน และด้านการตลาดของสถานีบริการน้ำมัน

Independent Study Title	Empowering Gas Station under the Administration of Agricultural Cooperatives, Chiang Mai Province	
Author	Miss. Kanokwan Moomlah	
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension	
Examining Committee	Asst. Prof. Warara Kunaporn	Chairman
	Assoc. Prof. Dusdee Nalampang	Member
	Lect. Saran Arayarangsarid	Member
	Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa	Member

Abstract

The objectives of this study were to study the strength, weakness, opportunities, threat and empowering approaches of gas station under the administration of agricultural cooperatives in Chiang Mai province.

The population used were administrative committees, managers and staffs in gas stations under agricultural cooperatives under Petroleum Co., Ltd. Logo. Focus group discussion were used for data collection. SWOT analysis were used for data analysis.

The result shown that the reasons to establish the gas stations of agricultural cooperatives were aimed to support members in terms of using good quality petrol, decreasing production costs and increasing more business in agricultural cooperative. Currently, various cooperatives were not successful in gas station operation because of gaining less or loss profit.

Internal factors affecting gas stations under agricultural cooperatives were poor administration, slowly decision making, unskilled staffs, lack of sale promotion and capital. On the contrary the strength were reliable petrol quality, new member acceptance and credit access for member.

The advantages of external factors were that the duration of cooperative committee should not longer than 2 terms according to Cooperatives Royalty (*Por Lor Bor*) in 1998 in order to open more opportunity for new qualified member to manage the cooperatives. In addition, it also supported government policy on rural development e.g. Village Fund Project and One Village One Product Project, etc. in order to expand the production among agricultural cooperatives members. However, the constraints of gas stations was high competition among other gas stations under private sectors.

Approacher to strengthen the operating system of gas stations under agricultural cooperatives included focussing on problem diagnosis and the policy should be done among the administrative committees manager and staffs. Furthermore the collaboration among the cooperatives should be made in terms of administration, capital and marketing.